

Pedikúra jedině s koupelí

Jedno z odvětví, které prodělává v posledních letech obrovský vývoj. Otázkou je zda všechny změny mají vždy pozitivní dopad. Asi před 20 lety jsem dostala od své klientky učebnici péče o nohu, kterou napsal MUDr. František Račanský, primář ortopedického oddělení Baťovy nemocnice ve Zlíně roku 1933. Předmluvy k této učebnici se ujal osobně pan Jan Baťa. Ten, kdo by očekával archaickou a dnes již nepoužitelnou literaturu by se opravdu velmi spletl, naopak, tato učebnice je ze všech publikací, které se mi dostaly do ruky ta nejlépe pracovaná. Obrazová část obsahuje velké množství fotografií anatomických struktur, tkání, mikroskopické snímky koků bacilů, tetanu, sporů plísni, rentgenové snímky nohou a dolních končetin, deformací. Jsou zde velmi podrobně popsány funkce nohy, kostra, diagnostika ploché nohy, svalový aparát a jeho poruchy, dermatologické problémy s kterými se pedikéři nejčastěji setkávají a v neposlední řadě rady jak postupovat při podezření na různé zdravotní problémy.

Samozřejmě tato publikace obsahuje komplexní rady pro zvolení správné obuvi, ponožek, protetických a ortopedických pomůcek. Je zde zahrnuto procvičování a protahování svalových skupin, tak, aby zákazník dostal ty nevhodnější informace, které mu poslouží pro odstranění eventuálních překážek v chůzi. Jinými slovy lze toto dílo považovat za perfektní ukázkou prvorepublikové solidnosti.

Dalším významným počinem v oblasti pedikúry byla příručka pro pedikéry, ortopedické protetiky a rehabilitační pracovníky se stejným názvem Péče o nohy. Příručku vytvořil prof. MUDr. Rudolf Kubát DrSc. Měla jsem možnost vyslechnout několik přednášek tohoto moudrého pána. Byl to opravdu zážitek.

Tato publikace byla vydána v roce 1985 v Avicenu. Opět se jednalo o logicky postavenou učebnici, která zjednodušeně, ale v plné šíři koncentrovala podstatné informace pro pedikérky. Byla skvěle ilustrována Jaroslavem Pekárkem a opět vymezovala a specifikovala co je náplní pedikéřského řemesla.

Bez pochyby nelze opomenout skripta vytvořená ve Zlínské škole zdravotně hygienických služeb na kterých se podíleli následovníci již zmíněného MUDr. Račanského jako byl např. MUDr. Fabrický.

Nyní se dostávám k tomu proč tak obsáhle líčím literární historii pedikéřského oboru. Na tomto základě lze jednoznačně prokázat, že se vždy jednalo o samostatný řemeslný obor, u kterého lze přesně definovat jeho náplň.

Poslední léta přinesla samozřejmě mnoho nových aspektů, hlavně prostředky k péči, moderní dezinfekce, kvalitní neacetonové laky, antibakteriální a antimykotické prostředky. Technologie vytváření individuálních ortopedických stélek do bot a mohla bych dlouho pokračovat.

Na druhé straně došlo k obrovské degradaci oboru, kdy úředníci na základě neznalosti klidně zaměňují a nebo slučují pedikúru s manikúrou. Také se poměrně často setkávám s absolventkami kosmetických kurzů a škol, které jsou automaticky považovány za manikérky či pedikérky. Naštěstí jsou některé soudné a kvalifikaci si rozšiřují. S tímto fenoménem se ve svém školícím středisku setkávám velmi často. Ke svému velkému překvapení brzy tyto

absolventky zjišťují že je to zcela jiný obor se svou hlubokou problematikou a že pouhý papír jim v profesi moc nepomůže.

Díky informacím získaným ve ŠZHS ve Zlíně jsem nikdy nepovažovala pedikérku za paní, která škrabe zrohovatělou kůži z pat. V dobách zmíněné Baťovy školy pro pedikéry byl absolvent považován za odborníka, který má co říci nejen ke komplexní péči a samotným technologiím pedikúry, ale dokázal i individuálně poradit, která obuv je pro daného zákazníka nejvhodnější. Doporučit mu dle potřeby návštěvu u dermatologa, protetiky, ortopeda, pedologa popř. cévního lékaře. Není výjimkou, že z řeči nohou lze doporučit návštěvu u internisty, kardiologa, diabetologa nebo endokrinologa. Samozřejmě bez jakéhokoliv vměšování do určování diagnózy či pokusů o léčení. Kvalifikovaná pedikérka se opravdu chtít nechtě musí umět zhruba orientovat v některých medicínálních oborech. Během vzdělávacího procesu zjišťuje, že mnoho zákazníků trpí různými druhy myotických, cévních a jiných závažných onemocnění. Tuto skutečnost není možné ignorovat a starat se pouze o odstranění různých keratizátů. Neodrůstající černá skvrna pod nehtem může být i maligním melaninem a tím pádem i velmi důležitým faktorem zdraví vašeho klienta. Domnívám se, že je lepší, když se vaše podezření u odborného lékaře nepotvrdí než takovou skutečnost nevnímat.

Když už se pohybujeme v medicínální problematice musím konstatovat, že termín medicínální pedikúra se mi vůbec nelíbí. Je opravdu velmi zavádějící a zřejmě i nebezpečný. Jak známo medicínální činnosti může vykonávat pouze lékař. Uznávám, že z obchodního hlediska se jedná o velmi lichotivý přívlastek. Dámy, které chodí v bílém oblečení si poměrně dobře zvykají na medicínální výrazy a po nějakém čase začnou i léčit. Nejdříve kuří oka, později mykózy a samozřejmě není zcela vyloučené že se mohou pustit i do nějaké kokové či bakteriální infekce. Vždyť v domácí lékárnice se občas najdou i nějaká antibiotika. Koho by zajímala nějaká expirace. Přesně z takového vývoje mám strach a proto se domnívám, že se jedná o nebezpečnou záležitost.

Pominu-li nevhodný termín, říká se tomuto nekomplexnímu ošetření nohou suchá pedikúra. Typická je tím, že se nepoužívá lázeň na nohy. Veškeré zrohovatělé tkáně se odbušují vysokoobrátkovou bruskou. Některé brusky jsou vybaveny odsáváním. To znamená, že část keratinového prachu skončí ve filtru. Pokud bychom pracovali pouze se zdravými tkáněmi bylo by takové snížení prašnosti určitě pozitivní. Bohužel zcela jistě nadpoloviční většina klientů je napadena nějakou formou mykózy. Nejčastěji rozšířené jsou epidermoficie, puchýřková forma a onychomykózy, ani kandidózy nejsou ojedinělé. Hovoříme tedy o mikrobiálních strukturách. Filtr v bruskách dokáže zachytit relativně velké prachové částice. Není mikrobiální. Co se tedy děje s mikroskopickými patogeny? Nechám to na vaší fantazii. Rozhodně nemám nic proti bruskám; sama je používám více než 20 let. Používám je však v jiném sledu a rozsahu.

Technologie o které se budu nyní zmiňovat se nazývá kombinovaná. Jedná se v první řadě o lázeň. Od nepaměti lidé smývají nečistoty vodou. Jedná se o nejpřirozenější medium z kterého se také z velké části sami skládáme. Voda změkčuje tou nejpřirozenější cestou kreatin. Lázeň lze vybavit dezinfekčními složkami, absorbery pachu, minerálními solemi, aromaterapeutickými esencemi, oleji atd. Představíme-li si letní den, kdy má zákaznice sjednaný termín na pedikúru. Samozřejmě ještě jednou důkladná očista mnohdy trochu opomíjených partií. Je to něco podobného jako před návštěvou zubaře, kdy se snažíme vytáhnout z bělosti zubů opravdu maximum. Vklouzne do otevřených pantoflíčků a již štráduje po ulici směrem k salonu. Naštěstí to má jen dvě stanice tramvaj. Pán co se na ni mačkal a nedopatřením jí stoupl na nohu se sice omluvil, ale otisk podrážky je přesto trochu vidět. Do hry může vstoupit i mnoho jiných okolností. Domnívám se že i prach letního

chodníku je po příchodu do salonu znát. Pokud následuje ošetření pouze dezinfekčním ubrouskem dá se říct, že část nečistot tímto způsobem spíše rozmydlíme. Pokud začneme postup od lázně... myslím, že si to opět umíte představit. Po koupeli začneme snášet změkklé keratinové vrstvy skalpelem. Přesně zde se nachází největší koncentrace sporů plísní. Z mikrobiálního pohledu snášíme obrovské pláty rizikové vrstvy i s množstvím sporů. Nebudu zde podrobně popisovat celý postup, ale až ve fázi, kdy odstraníme gro popsané vrstvy pokračujeme s bruskou. Stopa po jemném dobroušení je hladká a celý efekt pedikúry se tím prodlouží. Jsem také přesvědčena, že mnoho keratizátů včetně kuřích ok nelze bez předchozí lázně a změkčení úspěšně odstranit. Hledala jsem historický vývoj této tzv. pedikérské technologie a nic takového se u nás neudálo. Jediné odůvodnění občas zazní, že se to tak dělá i v Americe popř. jinde. Pro mě to není opravdu žádný argument. Mam zkušenost, že v mém salonu absolvovala kombinovanou metodu první dáma světa v oblasti přirozených technologií péče o ruce a nehty paní Jessica Wartoughian. Pravdou je, že v první fázi, když uviděla skalpel, málem omdlela. Po absolvování celé procedury však prohlásila, že to byla nejlepší pedikúra, kterou kdy absolvovala. Jak jsem ji poznala, jsem si jistá, že chválou neplýtvá a také si nedělá žádné násilí. Od té doby nemám žádný mindrák a jsem přesvědčena, že tato česká škola s celým historickým vývojem vůbec v ničem za světem nepokulhává. Právě naopak.